

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 17/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om system för inkassering av elektroniska vägtullar

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 september 2006 en proposition med förslag till lag om system för inkassering av elektroniska vägtullar (RP 109/2006 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Motioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat

— en lagmotion med förslag till lag om vägtullar (LM 41/2006 rd — Erkki Pulliainen /grö-

na m.fl.), som remitterades till utskottet den 17 maj 2006.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överingenjör Armi Vilkmán, kommunikationsministeriet.

Dessutom har utskottet fått skriftliga utlåtanden från

— Finlands näringsliv

— Linja-autoliitto

— Finlands Transport och Logistik SKAL rf.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONEN

Propositionen

I lagen föreskrivs om de nödvändiga villkoren för driftskompatibilitet mellan system för elektroniska vägtullar inom Europeiska gemenskapen. Genom lagen genomförs gemenskapsdirektiv 2004/52/EG om driftskompatibilitet mellan elektroniska vägtullsystem i gemenskapen. I direktivet och lagen anges de tekniska grundvillkoren för att de nuvarande och framtida systemen i gemenskapen ska vara kompatibla ur an-

vändarsynvinkel sett. I lagen finns inga bestämmelser om vägtullar.

Lagmotionen

I lagförslaget i lagmotion LM 41/2006 rd ingår bestämmelser om vägtullar för tunga fordon på vissa vägsträckor. Lagen gäller fordon och fordonskombinationer med en bruttovikt på mer än 12 ton. Lagen är tänkt att vara en försökslag 2007—2009.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet propositionen behövlig och ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar.

Allt fler länder tar i bruk vägtullar och därför är det viktigt för det finska näringslivet att de elektroniska vägtullsystemen är kompatibla, poängterar utskottet. I Europa finns det ca 25 000 kilometer kommersiella tullvägar och dessutom vägar där den tunga trafiken betalar skatt eller någon annan avgift. I internationella transporter bör utrustningen för inkasseringen av vägtullar vara kompatibel när fordonen rör sig över landsgränser, dvs. i princip bör varje fordon föras bara med en enda instrumentlåda för inkassering av vägtullar.

Lagmotionen

Utskottet anser att förslaget i lagmotionen om ett vägtullssystem för tunga fordon på vissa vägsträckor är värt att satsa på. EU utgår i sin transportpolitik från hållbar utveckling och vill med vägtullarna åstadkomma ett system där användarna i allt högre grad står för kostnaderna för användningen av infrastruktur. Utskottet menar att också Finland bör lägga om beskattningen så att alla användare betalar för användningskostnaderna. I vägtullssystem deltar också utländska användare i kostnaderna för den infrastruktur de använder.

Om det eventuellt lagstiftas om vägtullar får de finländska åkeriernas sammantagna tullar och andra avgifter samt totala skattebörda inte öka, lyder budskapet från transportbranschen. Det betyder att om vägtullar införs måste åkeriernas övriga skatter sänkas i samma mån. Det har också föreslagits att vägtullarna öronmärks för förbättringar av vägnätet.

Utskottet påpekar att enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis är vägtullarna i lagförslaget

en skatt som ska uppfylla kriterierna för skatt i 81 § i grundlagen. En lag som den föreslagna introducerar en helt ny skattetyper och skatteuppbördsteknik. Lagen måste tydligt ange vilka skyldigheter och rättigheter parterna har i en sådan beskattning. Bestämmelser om åtminstone skattskyldighet, skattegrunder och rättssäkerhet måste ingå i en skattelag. Den ska också beskriva om den myndighet som svarar för systemet och om systemets funktionella egenskaper åtminstone när de direkt anknyter till den skattskyldiges förpliktelser.

Finansministeriet uppger att den nu föreslagna lagen inte uppfyller alla kriterier för en skattelag. Därför föreslår utskottet att lagförslaget förkastas och att regeringen utifrån en ingående utredning och beredning och med utgångspunkt i det lagförslag som ingår i propositionen lägger förslag till en lag om vägtullar för tunga fordon på vissa vägsträckor. Utskottet föreslår följaktligen ett uttalande där riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt vidtar åtgärder för att skapa ett vägtullssystem för tunga fordon på vissa vägsträckor (*Utskottets förslag till uttalande*).

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår kommunikationsutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar,

att lagmotionen förkastas och

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt vidtar åtgärder för att skapa ett vägtullssystem för tunga fordon på vissa vägsträckor.

Helsingfors den 13 oktober 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Markku Laukkanen /cent
vordf. Matti Kangas /vänst
medl. Mikko Alatalo /cent
Saara Karhu /sd
Marjukka Karttunen /saml
Inkeri Kerola /cent
Risto Kuisma /sd
Erkki Pulliainen /gröna

Pertti Salovaara /cent
Arto Seppälä /sd
Timo Seppälä /saml
Harry Wallin /sd
Lasse Virén /saml
Raimo Vistbacka /saf
ers. Reijo Paajanen /saml
Lyly Rajala /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.